

מדוע התפוצץ הצפלין?



לפני 35 שנים התפוצצה ספינת האוויר הנאצית באמריקה - החודש הועלתה הגירסה שהיתה זאת חבלה אנטי-נאצית

משך כמה שעות בגלל סופת-רעמים ש- סערה מעל לניו-יורק. כאשר אירעה ההתפוצצות, עוד היו בה הנוסעים וה- צוות — וביניהם גם ספאל, שנהרג. לפי תוכניתו, עמד ספאל להישאר באמריקה. ארוסתו הגרמניה, שהיתה שו- תפה לתיכנון, היתה צריכה להצטרף אליו. הסיפור היה משכנע, והיכה בשב- עיים האחרונים גלים ברחבי ארצות- הברית. הוא הגיע, כמובן, גם לגרמניה, ושם התלבשו עליו העיתונאים המקור- מיים. מסקנתם: הסיפור אינו נכון.

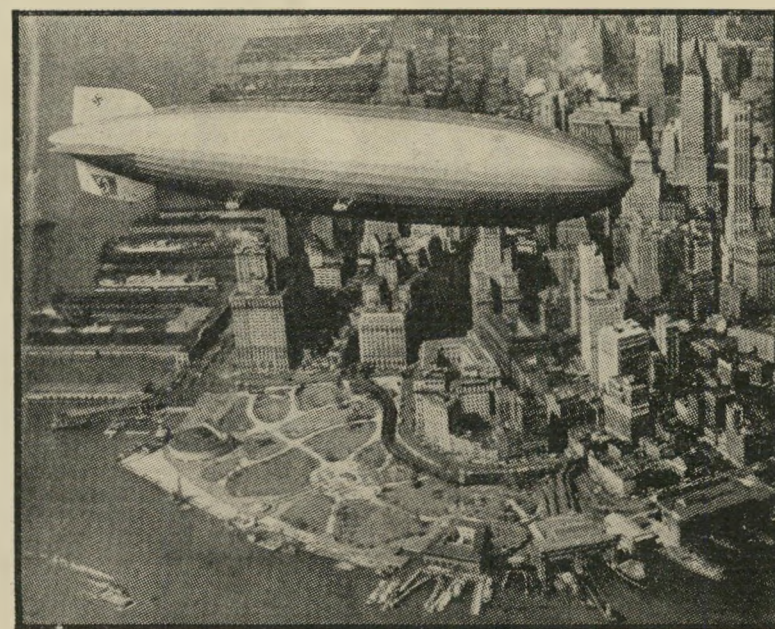
מכחישה

את הכל

בספרו **מסרב** מוני לזהות את אר- סתו של איש-הצוות. בטענה שניתן היה להאשימה כשותפה לרצח. אך עי- תוני גרמניה איתרו בנקל את האשה, אחת קארלה יקל. זו הכחישה את הכל. לדבריה, לא היה ספאל בעל נטיות פוליטיות, והשניים לא דיברו מעולם על פוליטיקה. בניגוד למתואר בספר, לא היה ספאל צלם-חובב, בעל מעבדה פרטית לצילום (בו הוכנה הפצצה). אך הכחשה זו אינה משכנעת לגמרי. לא היה לאשה הקשישה כל נימוק להר- דות במאוחר שהיתה שותפה למעשה שהחריד בשעתו את גרמניה, ושבו ניס- פו עשרות בני-אדם.

כך נשארה התעלומה. האופפת את מותו של הנסיון האחרון להשתמש בס- פינות-אוויר לצורכי התחבורה האווירית. נסיון זה נולד על שפת אגם בודן, בגרמניה הדרומית, בראשית המאה — ב-2 ביולי 1900, שלוש שנים לפני שהצ- ליחו האחים רייט באמריקה להתרומם

רי מאמין ואנטי-נאצי. הוא הטמין בס- פינה מיטען חומר-נפץ, שפוצץ בעזרת שעון, סוללה ונורת-בזק של מצלמה. לפי חשבונו של ספאל, היתה הספינה צריכה להתפוצץ על הקרקע, אחרי רדת כל נוסעיה. אולם הנחיתה התעכבה ב-



הספינה הענקית דמוית הסיגר מרחפת מעל הקצה הדרומי של האי מנהטן. על זנב הצפלין ניתן להבחין בבירור בצלבי-הקרב הנאציים, כל אחד בנובה של כמה קומות.

ה קריה לפני שנולדו רוב התוש- בים הנוכחיים של ישראל. התאריך היה 6 במאי 1937. ספינת- אוויר, שאורכה היה 245 מטרים, ושכני- פיה היו מקושטות בצלבי-קרב ענקיים, עמדה לנחות ליד ניו-יורק. לפתע נדלקו 200 אלף המטרים המעוקבים של גז- המימן שבתוך המיכל שדמה לסיגאר. תוך שניות נשרפה ספינת-הפאר של הרייך השלישי. 13 מבין 65 הנוסעים ניספו, יחד עם 21 אנשי הצוות. ספינת-האוויר נשאה את שמו של הינדנבורג, המצביא והנשיא הגרמני, ש- מת שנתיים לפני כן. אולם בפי העולם כולו הוא נקרא, בפשטות, "צפלין" — על שם האיש האגדי שהמציא את ספינות-האוויר, עוד לפני שהומצאו ה- מטוסים.

מחאה נגד

המישטר הנאצי

תאונת הצפלין בניו-יורק נשארה תעלומה. נכתבו עליה ספרים רבים, שביקשו לבסס תיאוריות שונות. אף אחת לא היתה משכנעת. אחרי התאונה, נערכו חקירות מטעם מומחי ממשלות ארצות-הברית וגרמניה. הם הגיעו לתוצאה זהה: שהיתה זאת תאונה אמיתית. האמריקאים היו מעוני- יינים במסקנה זו, כדי למנוע חקירת בינים ובין גרמניה. הנאצים היו מעוני- יינים בה, כדי להחניק באיבה כל שמו- עה על חבלה פוליטית. אך השמועות הוסיפו לצוץ ולרתק את דמיון הסופרים. החודש התפוצץ כל העניין מחדש, בעקבות ספרו של האמריקאי מייקל מוני.

על פני ניו-יורק